

silameya

Dancogo ni hakili ni kunandiya diine

Ni ala togo ye duniya hinelabolen tigi lahara hine kerengerennen tigi

Yali i y'i yere nininka wa:

Jon ye sankolo ni dugukolo dan ani min b'u fila ni jogonce ka bo danfenbaw la? Ani jon ye ni kankeya dafalen n dan min bennen a la?

Ni duniya n be sinfoya sirakan cogodi ka sabati n'a sariyaw ye min bennen be a la san caman?

Yali ni duniya n y'a yeredan wa? Wali a bora fu la wa? Wali a balila ka na de wa ?

Jon y'i dan?

Jon ye nin kankeya ne misin n dan e farikolo la ani nimafen tow la?

Mogo si te son a k'a fo a ye ko ni duniya n na na ka soro a ma jo jobaa fe! Wali a ka fo k'a jora fu fe! Cogodi mogodow b'a tunatigiya n'a fora ko ni duniyaba n na na ka soro tigi t'a la? Hakili tigi be son a ma a ka fo a ye ko ni duniya labennen dafalen balila ka nan?

Siga t'a la Danbaama ani latigemasa do be ni duniya n na a n'a konofenw sanuya b'a ye a korotalendo .

Ala ye cidenw ci an ma sanuya b'a ye, ka Ala ka gafew jigin u kan (kundofa) a laban ye kurana sanuman ye Ala ye min jigin kira Mamadu kan cidenw laban, a ka gafew n'a ka cidenw ka sira fe:

A y'a yere n'a mankutu a n'a ka hake nefo an ye , ka an ka hake bange a kan.

A y'an ladonna k'a le de ye ma ye min ye danfenw dan, a n'a le de ye masanena ye min te sa,danfenw b'a ka mara n'a ka se n'a sagoya la.

A y'an ladonna k'a fo donni y'a mankutu do ye, a ka donni ye fen bee labo,a n'a le de ye menni ni yeeli masa ye foyi te dogo min na sankolo ni dugukolo kan.

Wa Ala de ye masa nama ye min jolen be n'a yere ye danfenw bee ka jenamaya b'a le kelen pe de bolo sanuya b'a ye, a le de jolen be n'a yere ye danfenw bee ka jenamaya semenen b'o min na sanuya b'a ye,

Ala korotalen ko: (اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا

{Ala, بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

bátoma wete te yen ale ko, ninma do, a jolen do n'a yere ye, jingo t'a mine sunogo t'a mine sankolo ni dugukolo konofenw y'a ta ye jon te se ka soronadonna ke a yoro n'a ma ke n'a ka dije ye, a be fen don min b'u ne ani min be u kofe, u te foyi don a ka donni na ye a dijena ni min ye a ka donni ye sankolo ni

dugukolo labo olu tangali te girinya a ma masa korotalendo masaba don}[Misi muso kofa suran 255].

A y'an ladonna k'a le de ye masa ye min mankutulen be ni dafaleny mankutu ye,a y'an garisege hakili ni sonni na min b'a ka dani kabakow n'a ka se yira, o min b'a ka bonya n'a ka fanga n'a ka dafaleny mankutu yira an na, a ye dancogo falen an na min b'a ka dafaleny yiran ani k'a yira k'a te mankutu ni nagasi ye.

A y'an ladonna k'a fo Ala b'a ka sankolo sanfe min te duniya kono wa duniya do te.

A y'an ladonna k'a fo yerekolo be waajibiy an kan a ye sanuya b'a ye, anw ni duniya danbaa do ani duniya latige tigi.

Mankutubaw be Danbaa la, a te ben fewu a ka mankutu ni mago ni nagasi ye, Ala te nina a te sunogo wa a te dumuni ke,furumus te se ka k'a bolo wali den, koloje fen wo fen b'a ka bonya fonkonogoya o te kundofa lakika ye cidenw na na ni min ye.

Ala korotalen ko kurana kono: (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ) * {A fo o de ye Ala ye a kelen pe do * اللَّهُ الصَّمَدُ* Ala de ye

kerengerenni masa ye*(لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ* A ma fen bange fen m'a bange*أَحَدٌ*كُفُوا أَحَدٌ) (Foyi ma ke a jogonna ye)[Kononajeya suran:1-4].

N'i limaniyalen do Ala la n'o ye Danbaa ...yali i y'i yere nininka don do i dankun na wa? Wa Ala be mun lapini an fe, kun jumen be an dani na?

Yali Ala be se k'an dan o kofe k'an toyi ten wa ? Yali Ala be se ka ni danfen n bee dan ka soro kun t'a la wa wali lapini?

Lakika nema danbaama belebele "Ala" y'an ladonna an dankun na a fe, o y'a kelen de batoli ye, a n'a be min lapini an fe! A y'an ladonna k'a le kelen de ka kan ni bato ye, a ye bangeli ke an ye a ka cidenw ka sira fe kisi b'u ye an b'a bato cogomin? An be gere a la cogodi n'a ka yamaruyanw keli ye a n'a ka fatani kow toli ? Ani an b'a ka dije soro cogo di? ka bagabaali ke a ka pankataw ma, a y'an ladonna an laban na saya kofe?

A y'an ladonna k'a fo ni duniya jenamaya n ye koroboli doron de ye, ani ko jenamaya badaabada dafalen o be ke saya kofe lahara.

A y'an ladonnaiya ko ni min ye Ala bato i n'a fo a y'a fo cogomin, k'i mabo a ka fatanikow la; nenamaya duman b'o ye duniya kono, ani nema duumelen lahara, ni min y'a soso ka kafiriya a ma kunnangoya b'o ye duniya kono, ani jankata duumelen lahara.

An b'a don k'an te se ka teme ni duniya n fe k'a soro an kelen kelen m'a ka baara sara soro numan na wali juguman ; yali jankata te tawonikelaw ye wa ani baraji numankelaw ye?

An tigi y'an ladonnaiya k'a le ka dije soroli ni kisili a ka jankata ma o te ke fo donni silamaya diine la, o min ye yerekolon ye a ye a n'a kelen batoli jirgona t'a la, ani yerekolon a ye bato la, ani k'a ka sariya labato ka son ka dije a ka sariya ma, a y'an ladonnaiya k'a fo diine were te mine mogow ye, Ala korotalen ko: { وَمَنْ يَتَّبِعْ } (غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ) [Ni mogow min ye diine were mine min te silamaya ye o te lakodon a ye wa o tigilamogo be bonbagaw ce la lahara jo don][Murana ka denbaya kofa suran: 85].

Ni mo min ye lajeli ke mogofanba be min bato; a b'a soro dow be mogow bato, dow be boli bato, dow fana be dolo bato a be o cogo la, a man kan hakilima ye a ka fen were bato fo n'a kera duniya bee tigi ye min manku dafalen do, cogodi do b'a jirgona danfen do bato wali min b'a duguma! Batoma man kan ka ke mogow ye wali boli wali yiri wali bagan ye!

Mogow be bato ke Diine fen wo fen la bi -min te silamaya ye- Ala te o mine wa o ye mogow ka diine sindilen de ye, wali Ala ka diine mogow y'a yelama, n ka silamaya o ye duniya bee tigi ta de ye, a te falen a te Yelama, wa a diine gafe ye kurana sanuman de ye, gafe tanganan de do i n'a fo Ala y'a jigin cogo min, fo bi a be silamaw bolo a jigina kan min na cidenw laban kan o cogo la.

A be silamaya lili la i ka limaniya cidenw bee la Ala ye minnu ci, u bee tun ye mogow de ye Ala y'u deme ni kabakow ni deselanw ye, a y'u ci ka weleli ke ka taa a kelen batoli ma jirgona t'a la. Cidenw laban o ye kira Mamadu ye nema ni kisi b'a ye, Ala y'a ci ni Ala sariya ye ,min kera laban ye ani sariyatow dosilan ye ka kon a je, a y'a deme ni kabako belebelew ye, u la kumbaba ye kurana sanuman ye, duniyatigi ka kuma, gafe walebelebe don hadamaden ye min don, a kono ko n'a kumaden n'a toncoko n'a kitiw bee ye kabako, kandaya b'a kono ka taa cen ma, min be laseli ke duniya ni lahara kunandiya ma, a (kurana) jiginna larabu kan de la.

Hakili ni donni dalilu caman be yen min b'a sabati k'a fo sika te a la kurana n ye Danbaa korotalen kumakan ye sanuya b'a ye, ani k'a fo ka te se ka ke mogow kumakan ye.

Limaniya melkew la o be silamaya liliw la, ani laharadon, k'a don ko Ala be mogow kunu ka bokaburu kono kiyamadon k'u fefefese u ka baaraw la, ni mogow min ye baara numan ke k'a soro silama don nema duumelen b'o ye alijana kono, ni mogow min kafiriya la ka baara jugu ke jankatakunbaba b'o ye tasuma kono, silamaya liliw do ye ka limaniya latige heere ma n'a tawoman ma.

Silamaya diine ye nenamaya taasira labolen de ye, a be ben dancogo ni hakili ma, nin ladiri be son a ma, danbaa belebele y'a sariyaya a ka danfenw ye, Heere ni kunandiya diine de don bee ye dunuya ni lahara, a te siya bo siya la, w'a te kolo bo kolo la, mogow bee ye kelen ye a la, mogosi ma fisa mogow ye a la fo n'a kera a ka baara numan hake ye.

Ala korotalen ko: { (مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنَّىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّاهُ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ) } [Ni mogow min ye baara numan ke ka bo ce la wali muso k'a soro a limaniyalen don an b'o la nenamaya damun nenamaya la an be tila k'u sara baraji la kiyama min kani ka teme u tun be min waleyay][Didenw kofa suran 97]

Ala ye min gelaya kurana kono o de ye ka limaniya Ala ka tigiya n'a ka batomaya la, ani silamaya diine ni kira ka ciden ya ni donni silamaya la, o ye diyagoya de ye nenata te o la; ani kiyama don fefefeseli ni sara be yen de; ni mogow min keralimaniyajon lakika ye se soro ni kisi belebele be o ye, ni min kera kafiri ye bone banganen b'o ye.

Ala korotalen ko: (...ni mogow min ye Ala n'a kira labato o be donalijana kono ko be boli min duguma u duumelen a kono, o de ye niyoro soro belebele ye) (وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَّقِ خُوفَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ) [Ni mogow min ye Ala n'a kira soso k'a ka danw sago o be don tasuma kono a duumelen a kono wa jankata dogoyalen be a ye][Musow kofa Suran 13-14]

Ni mogow min b'a fe ka don silamaya la a b'a fo : (n be seereya ko batoma were te yen Ala ko n be seereya ko kira y'a ka ciden ye) k'a soro a limaniyalen do a la a b'a koro don, o la a be ke silama ye ; o kofe a be silamasariya tow kalan donni donni; Ala ye min waajibiya a kan k'o ke.

silameya

Dancogo ni hakili ni kunandiya diine

Jon y'i dan?

Yali Ala be se k'an dan o kofe k'an toyi ten wa ? Yali Ala be se ka ni danfen n beε dan ka soro kun t'a la wa wali lapini?

An b'a don k'an te se ka teme ni duniya n fe k'a soro an kelen kelen m'a ka baara sara soro numan na wali juguman ; yali pankata te tononikelaw ye wa ani barami numankelaw ye?